

Kraków

Autorzy:

Anna Wysocka
Agata Jakubowska

Organizatorke projektu edukacyjnego:

ANNA KUCYŃSKA
ANNA KUCYŃSKA

ANNA KUCYŃSKA
ANNA KUCYŃSKA

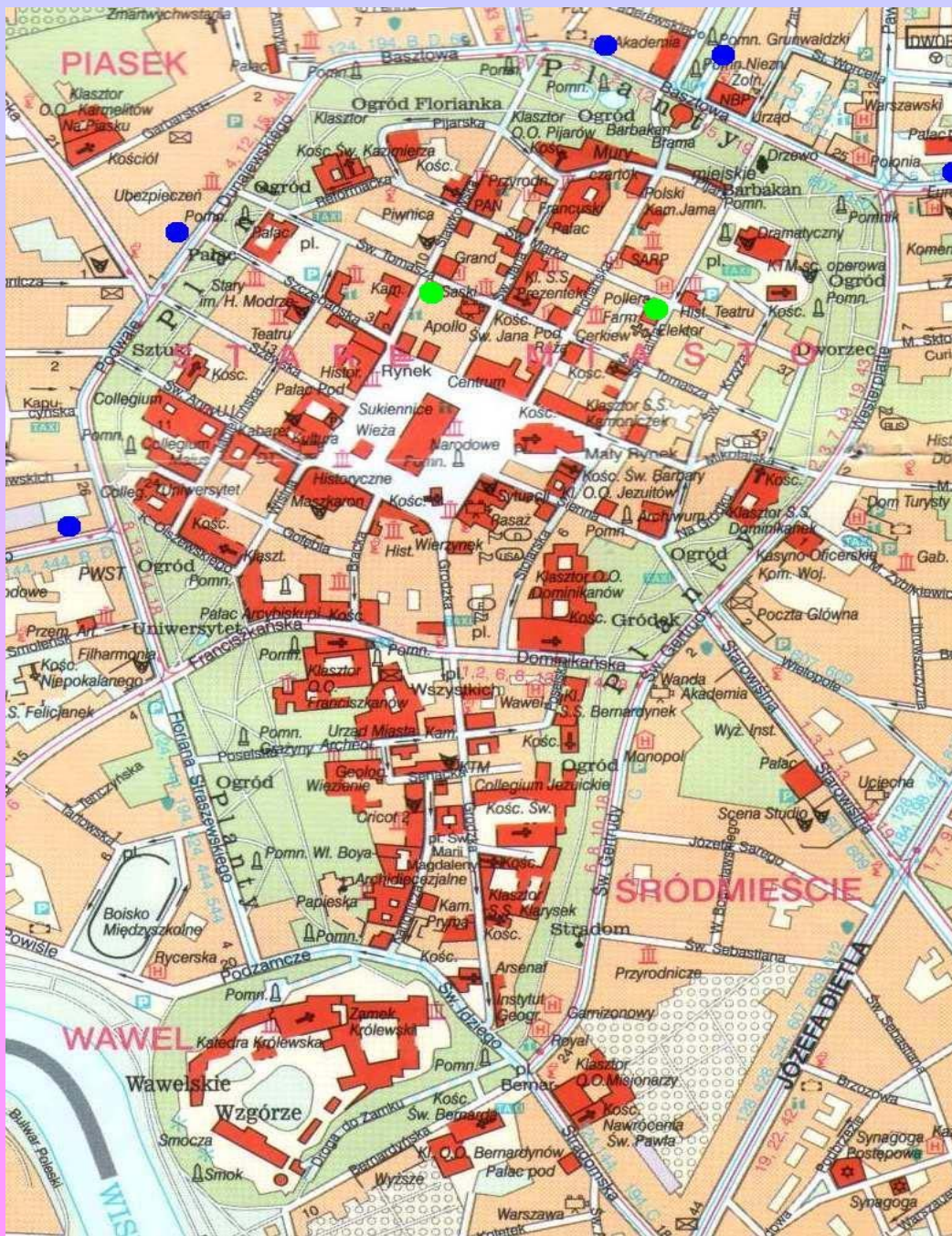
PRADZIEJE MIASTA

Tereny obecnego Krakowa zamieszkałe były od czasów prehistorycznych. Badania archeologiczne dowodzą, iż najstarsze ślady pobytu człowieka pochodzą z okresu paleolitu (około 100 tys. lat p.n.e.).

WIDOK OD STRONY WISŁY

MAPA KRAKOWA

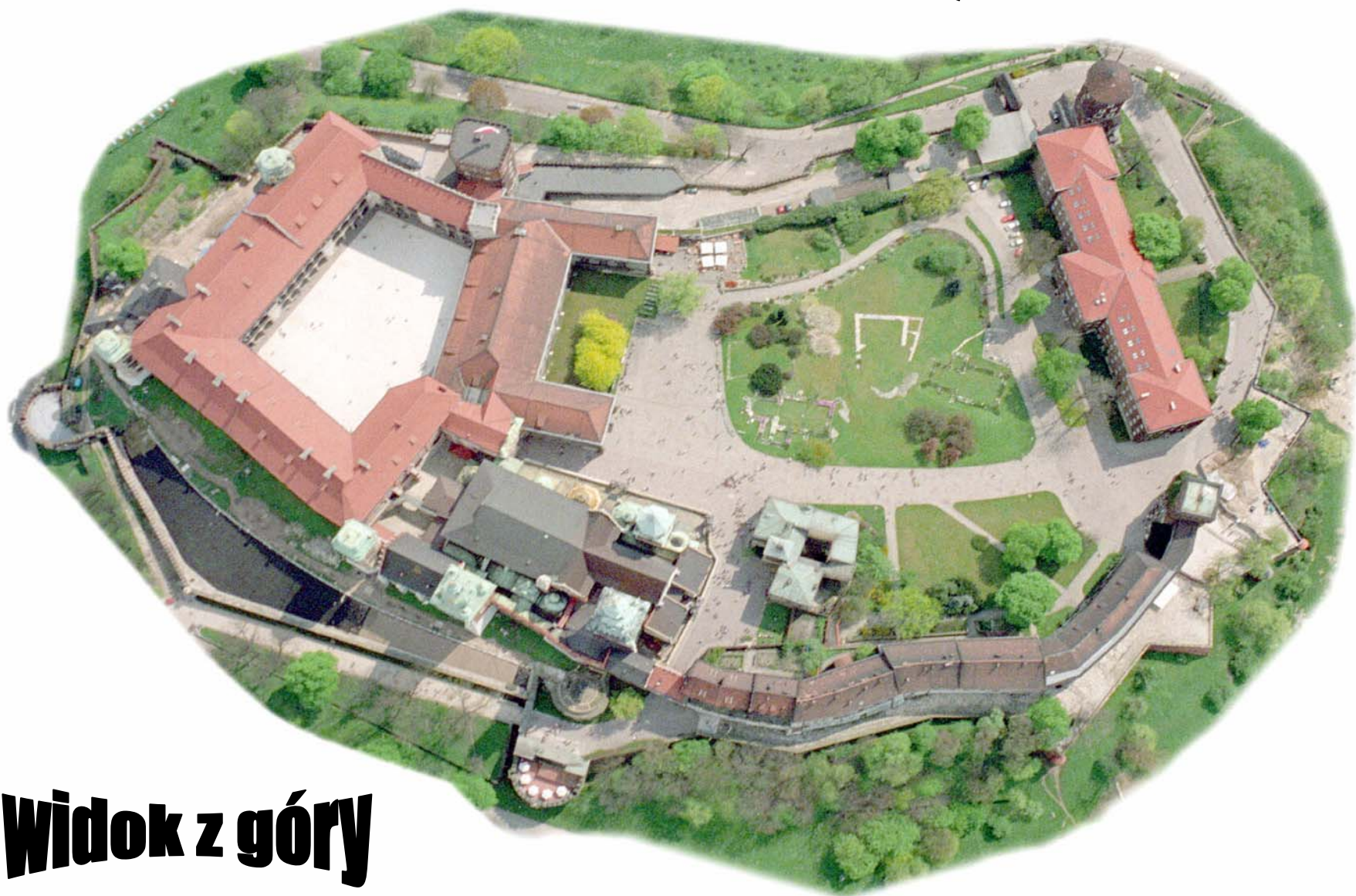

WAWEL

Według badań archeologicznych ślady pierwszego osadnictwa na Wawelu datuje się na środkowy paleolit, około 100 tys. lat p.n.e. Jako osada położona na skrzyżowaniu szlaków handlowych szybko się rozwijała.

WAWEL

Widok z góry

KOMNATY KRÓLEWSKIE

Komnaty królewskie to główna część ekspozycji Zamku na Wawelu. Podjęto w nich próbę odtworzenia stanu rezydencji królewskiej z w. XVI i początku w. XVII. Obecnie wystawa obejmuje trzy pomieszczenia na parterze - dawne mieszkanie wielkorządcy zamku, apartamenty mieszkalne (cztery sale) na 1. piętrze oraz sale 2. piętra, tzw. piano nobile. W trzech salach 2. piętra zachowały się renesansowe fryzy autorstwa m.in. Hansa Dürera i Antoniego z Wrocławia przedstawiające turniej rycerski, przegląd wojsk oraz Tabula Ceбетis, czyli alegoryczny obraz życia ludzkiego oparty na starożytnym tekście filozofa Kebesa. Bardzo cenne są gotycko-renesansowe portale. W sali Poselskiej strop ozdobiony jest 30 głowami rzeźbionymi w drewnie i barwnie malowanymi, wykonanymi około r. 1540 przez Sebastiana Tauerbacha. Najcenniejszym zespołem muzealiów jest kolekcja arrasów Zygmunta Augusta. Oprócz tego na uwagę zasługuje wysokiej klasy zbiór renesansowych mebli włoskich oraz portrety historyczne, głównie królewskie. Wawelska kolekcja malarstwa została wspaniale wzbogacona w r. 1994 dzięki darowi ponad 80 dzieł malarstwa włoskiego z rodzinnych zbiorów hr. Lanckorońskich.

KATEDRA NA WAWELU

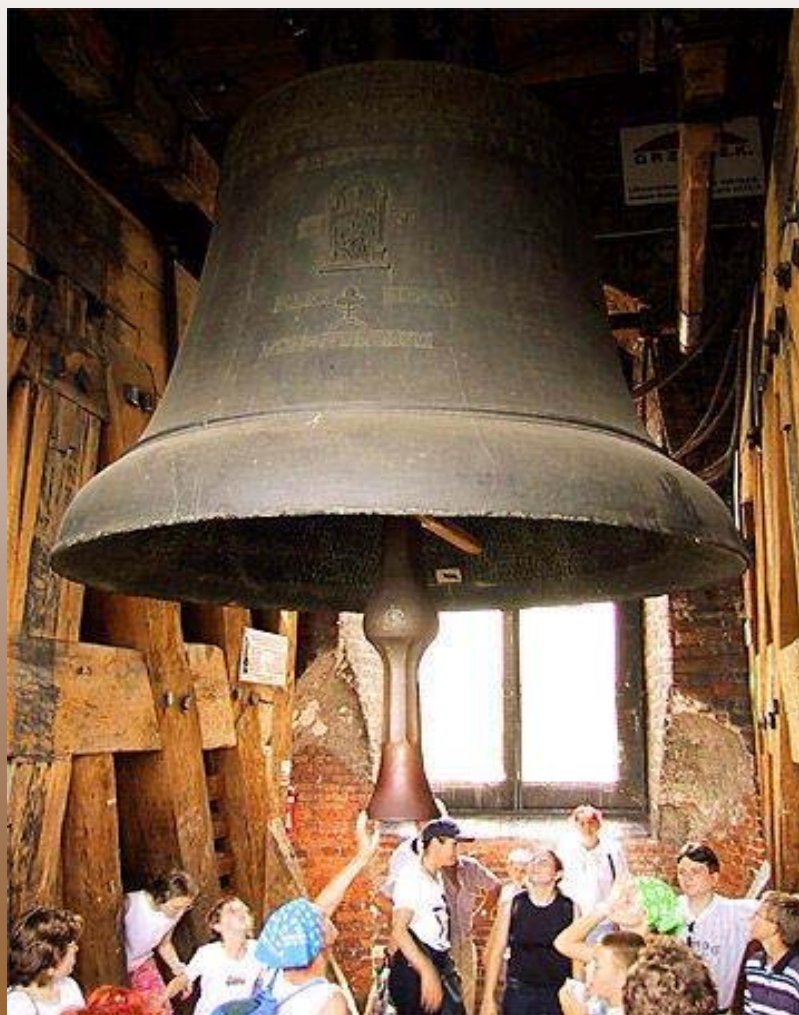
Katedra wawelska - to trójnawowa bazylika z prezbiterium, ambitem i wieńcem kaplic. Katedra jest trzecią budowlą wzniesioną na tym miejscu. Pierwsza świątynia pochodząca z 1038 roku została zniszczona na wskutek najazdu Krakowa przez Brzetysława Czeskiego. Druga katedra również romańska powstała w I połowie XII wieku za panowania Władysława Hermana. Pozostałością po tej budowli są: dolna partia wieży Srebrnych Dzwonów, Krypta Św. Leonarda, fundamenty wieży Zegarowej. Katedra w swej obecnej formie wzniesiona została za czasów króla Władysława Łokietka a dokończona przez króla Kazimierza Wielkiego. Uroczyste poświęcenie nastąpiło w roku 1364. Fasada Katedry; dwie kaplice Jagiellońskie dobudowano po bokach w XV wieku.

WAWEL ZIMA

Dzwon Zygmunta

DZWON ZYGMUNTA

Najślawniejszym polskim dzwonem jest, znajdujący się na Wawelu, "Zygmunt", ufundowany przez króla Zygmunta I Starego i na jego cześć tak nazywany. Ułany został przez Jana Behama z Norymbergi. Królewskie zlecenie na tę robotę otrzymał w czerwcu 1520 i w tym roku go ułął - świadczy o tym data w górnej części dzwonu: MDXX. Zawieszono go na wieży 9 lipca 1521 i tegoż roku 13 lipca Kraków po raz pierwszy usłyszał jego głos. Wieża, nazywa się od tego czasu Zygmuntofską. Dawniej była to baszta obronna i do 1412 należała do systemu fortyfikacji zamku wawelskiego. Była więc niższa i dopiero gdy zdecydowano się zawiesić na niej "Zygmunta", podwyższono ją w 1521 o jedno piętro. Podczas remontu w 1895 Wieża Zygmunta otrzymała nowy okazały hełm.

"Zygmunt" ma średnicę 2,424 m u dołu, wysokość 1,99 m, grubość ścian wynosi od 7 do 21 cm, objętość 1,2 metra sześciennego. Waży 10980 kg.

Stop Zygmunta składa się w 80% z miedzi, w 20% z cyny. Samo jego serce waży 300 kg, aby go rozkołysać do dzwonienia potrzebna jest siła 8 - 10 ludzi. W 1862 roku pękło serce "Zygmunta" - nowe odlano w Fabryce Zieleniewskiego. Ozdobiony jest płaskorzeźbami: Św. Zygmunta i Św. Stanisława oraz wizerunkami Orła Polskiego i Pogoni.

POMNIK KOŚCIUSZKI

Smok Wawelski

FLORIANA
STRASZEWSKIEGO
PODZAMCZE

PODZAMCZE

Okno papieskie

Rynek Główny w Krakowie

Rynek Główny to naturalne centrum Krakowa, scena różnorodnych ważnych i mniej ważnych wydarzeń, punkt odniesienia, miejsce spotkań i punkt wyjścia lub cel dla niezliczonej rzeszy spacerowiczów. W aspekcie historycznym, Rynek Główny zaczął funkcjonować w wielkości i kształcie niemal nie zmienionym po dziś dzień (kwadrat o boku 200 metrów długości) już w najwcześniejszym okresie po założeniu miasta tzn. po wydaniu w 1257 roku Królewskiego Aktu Lokacyjnego. Zlokalizowany centralnie gmach Sukiennic przetrwał do dzisiaj. Budynek służył pierwotnie do prowadzenia handlu tkaninami, a już od ponad wieku stanowi pierwotnie główną siedzibę a następnie siedzibę jednego z oddziałów Muzeum Narodowego. Inne budynki stojące do dziś dnia w sercu Rynku Głównego to maleńki kościół św. Wojciecha - miejsce ważnych odkryć archeologicznych, a także samotna wieża - pozostałość ratusza zburzonego w XIX wieku. W północno-wschodnim rogu Rynku wznosi się Kościół Mariacki, często określany jako bazylika, ze swymi dwiema smukłymi, strzelistymi wieżami górującymi nad miastem i stanowiącymi jeden z punktów orientacyjnych w Krakowie. Mistrz z Norymbergii, Wit Stwosz, stworzył tu swe wielkie dzieło - monumentalny Ołtarz Mariacki - klejnot przyciągający co dnia rzesze turystów.

Kościół Mariacki

Parafialny kościół miasta Krakowa od 1223r. Wielokrotnie przebudowywany, obecnie gotycki, ceglano-kamienny. Pomędzy wzniesione ok. 1288-1320 wieże zachodnie a zbudowane ok. 1355-65 3-przęsłowe prezbiterium jest wstawiony w 1392-97 4-przęsłowy korpus z nawą główną. Po jego bokach dostawiono w 1423-46 po trzy kaplice i po jednej kruchcie. W podziemiach zachowane są resztki kamiennej bazyliki romańskiej z 1221-22 r

SUKIENNICE

W roku 1257 książę Bolesław Wstydlivy przy lokacji Krakowa zobowiązał się postawić kramy sukienne. Były one niczym uliczka z kramami, którą na noc zamykano żelaznymi kratami. Na parterze lokowali się handlarze sukniem, zaś na pierwszym piętrze handlowano drobnymi przedmiotami z metalu, gliny czy drewna. W roku 1300 całą konstrukcję przykryto dachem i w tej postaci Sukiennice przetrwały do połowy XIV wieku.

NA RYNKU GŁÓWNYM

Wieża Ratuszowa

Wieża Ratuszowa jest jednym z ciekawszych zabytków średniowiecznych Krakowa, z daleka widoczna, rysuje się wyraźnie ponad otaczającą zabudowę miasta. Powstała wraz z Ratuszem prawdopodobnie na początku XIV wieku. Po raz pierwszy wzmiankowana w 1383 roku. Budowana na planie kwadratu, wys. 68 m. Jest ostatnią pozostałością po dawnym Ratuszu Krakowskim. Jej ściany zdobi kamienna okładzina, złożona z ostrołukowych arkad i pionowych laskowań. Całość wieńczy barokowy hełm.

Barbakan

Największy spośród trzech tego typu gotyckich budynków fortyfikacyjnych, jakie zachowały się do naszych czasów w Europie, wzniesiony w latach 1498-1499 wobec grożącego Polsce niebezpieczeństwa najazdu turecko – tatarskiego, był w owym czasie najdoskonalszym osiągnięciem inżynierii wojskowej; w razie potrzeby zionął ogniem ze 130 strzelnic, a potężne, trzymetrowej grubości mury chroniły go od kul armatnich.

Sanktuarium Bożego Miłosierdzia

**Sanktuarium Bożego Miłosierdzia-
sanktuarium religii rzymskokatolickiej w
Krakowie- Łagiewnikach.**

**Związane z życiem i działalnością św.
Faustyny Kowalskiej, propagatorki kultu
Bożego**

**Miłosierdzia. Od lat 40. XX w., miejsce
pielgrzymek związanych z obecnością
słynącego**

**łaskami obrazu Jezusa Miłosiernego oraz
grobu Faustyny Kowalskiej.**

**1992- podniesienie kaplicy Zgromadzenia
Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia do rangi
Sanktuarium Bożego Miłosierdzia.**

"Barka"

Słynne krakowskie obwarzanki

POMNIK PSIEJ WIERNOŚCI

W Krakowie też uhonorowano psią wierność. Konkretnie – psa Dżoka. Kiedy jego właściciel zmarł w tragicznych okolicznościach w pobliżu ronda Grunwaldzkiego, pies czekał tam na niego ponad rok. Dokarmiany przez mieszkańców budził sympatię i zdziwienie. W końcu pozwolił przygarnąć się staruszce Marii Müller. Ta jednak krótko po tym zmarła, a Dżok uciekł i zginął pod kołami pociągu. Jego pomnik odsłonięto na Bulwarach Wiślanych w maju 2001 r. Przedstawia psa z wyciągniętą łapą, którego obejmują ludzkie dłonie. Zaprojektował go i wykonał za darmo krakowski rzeźbiarz Bronisław Chromy (autor rzeźby smoka wawelskiego).

Pomnik psiej wiernosci

PIES DZOK
NAJWIERNIEJSZY Z WIERNYCH
SYMBOL PSIEJ WIERNOSCI
PRZEZ ROK /1990-1991/ OCZEKIWAŁ
NA RONDZIE GRUNWALDZKIM NA SWEGO PANA,
KTORY W TYM MIEJSCU ZMARŁ

PIES DŻOK

NAJWIERNIEJSZY Z WIERNYCH
SYMBOL PSIEJ WIERNOŚCI

PRZEZ ROK /1990-1991/ OCZEKIWAŁ
NA RONDZIE GRUNWALDZKIM NA SWEGO PANA,
KTORY W TYM MIEJSCU ZMARŁ.

DŻOK, THE DOG

THE MOST FAITHFUL CANINE FRIEND
WAITING A DOG'S BOUNDLESS

PLANTY KRAKOWSKIE

Pomnik papieża

NA RYNKU

Nasz pensjonat

"DWÓR"

Zarzyce Wielkie
Zarzyce Wielkie

PODZIĘKOWANIA:

Dziękujemy pani Agacie Szczytyńskiej, pani Renacie Grucy za wspaniale zorganizowaną wycieczkę, oraz pani Ewie Oleszczyk za opiekę.

DZIĘKUJEMY!!